

СІЧЕНЬ

1983

Київ

Виходить з січня 1927 р.

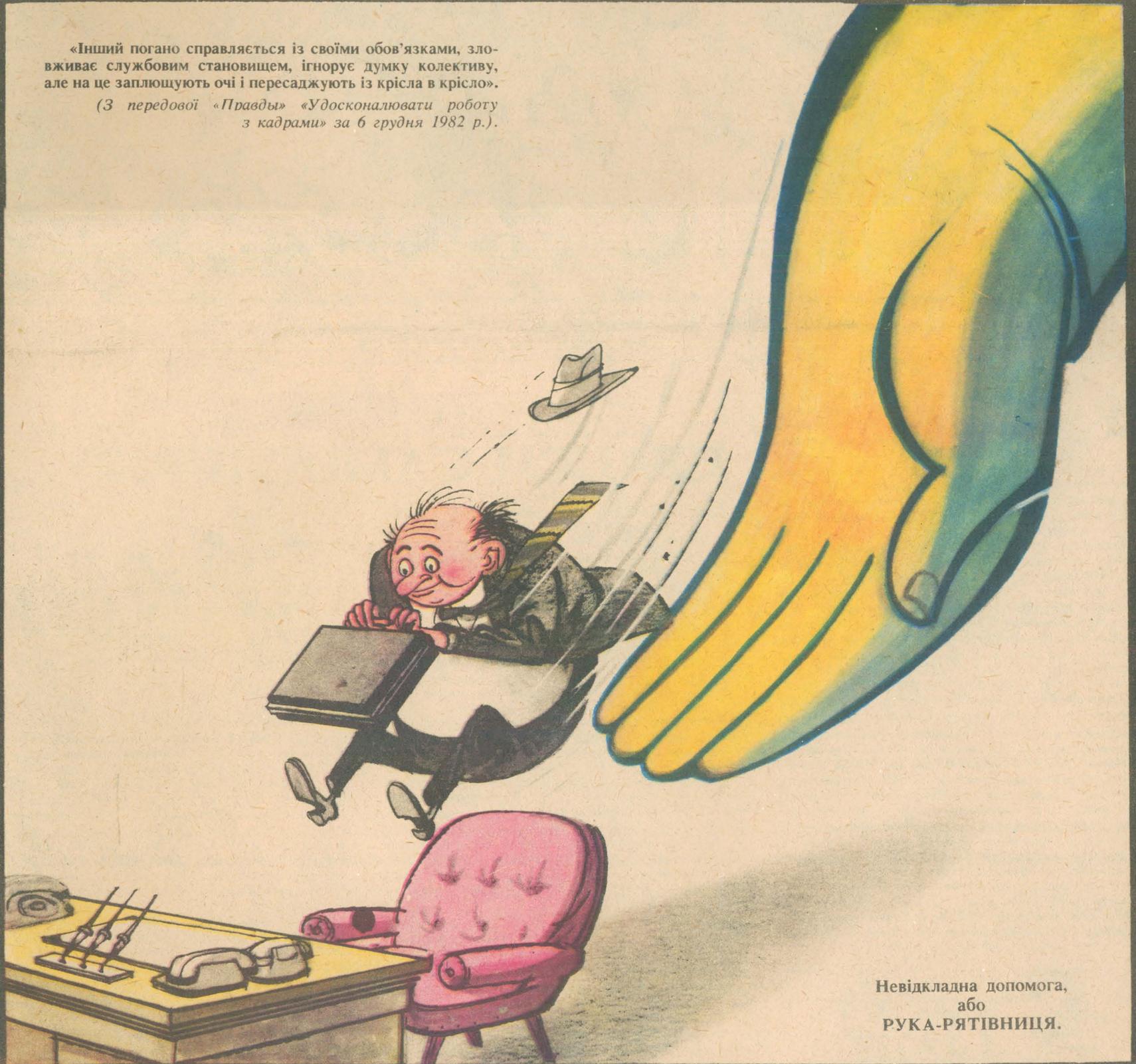
№2 (1140)

Ціна номера 30 коп.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО (За темою азербайджанського журналу «Кірпи»).

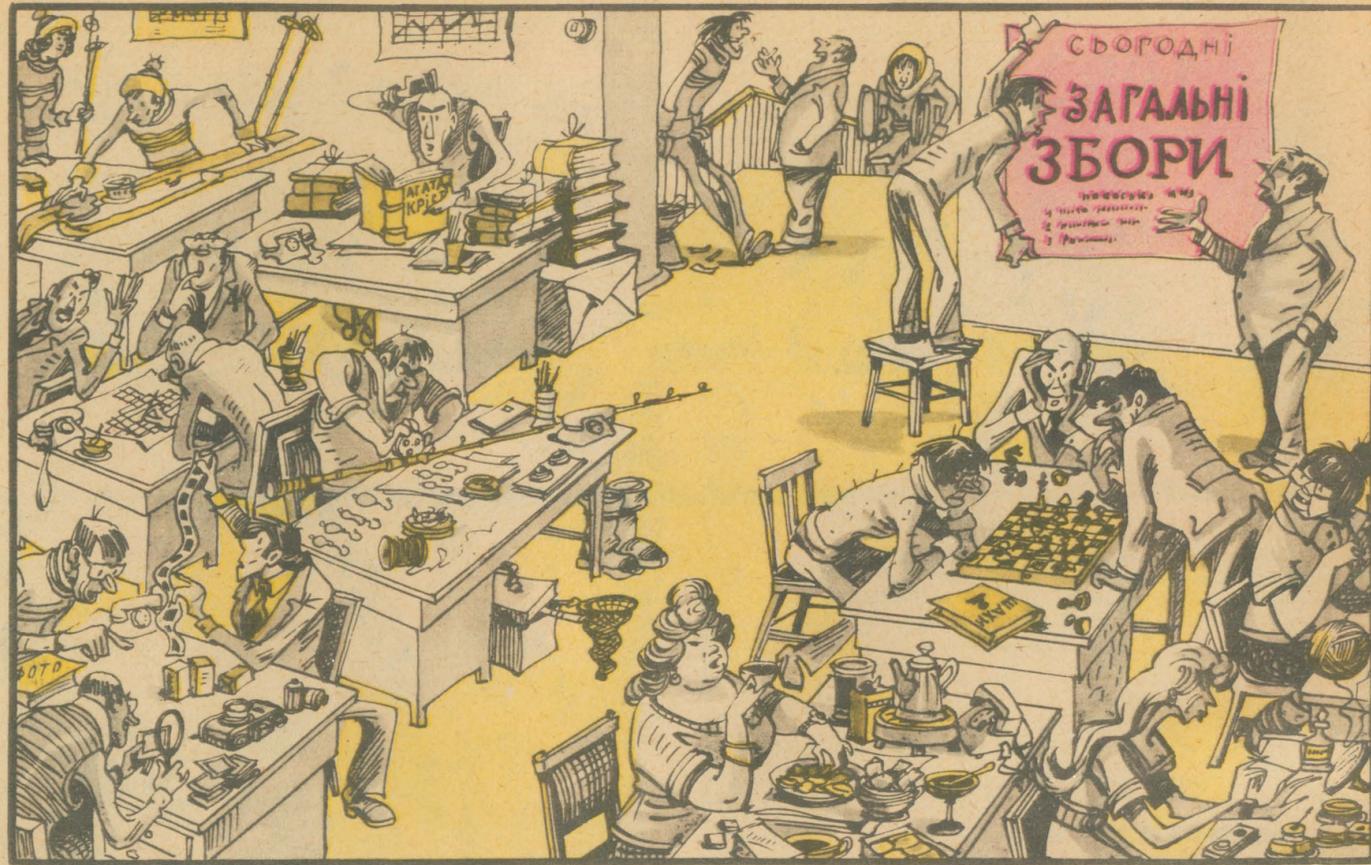
«Інший погано справляється із своїми обов'язками, зловживає службовим становищем, ігнорує думку колективу, але на це заплющують очі і пересаджують із крісла в крісло».

(З передової «Правды» «Удосконалювати роботу з кадрами» за 6 грудня 1982 р.).

Невідкладна допомога,
або
РУКА-РЯТІВНИЦЯ.

44

— Неподобство! Як це можна: проводити збори у робочий час!

БАЙКА

Край городу, поруч з Лопухом, В літній ранок, сонцем обігритий, Із землі пробився ледь помітний Крихітний Горіх, неначе гном.

А Лопух — Лопух всім Лопухам — Тішвся, вдоволений собою. — Ну, коли вже нас тут стало двоє, То тоді послухай і затям.

Отже, так: ти з того починай, Що весною вилізь більше листя, Захопи солідне ним обійстя І туди нікого не пускай.

Вшир бери. Стелись по низині... І не пинь ніколи вище тину. Закутка тримайся... Так, дитино, Ми ще повикієм. Вір мені!

Та тяглося вгору деревце Вспереч науді Лопухові. — Он ти як? — Лопух насупив брови. — Значить курку хоче вчить яйце?!

Важко буде нам на цій землі, — Ми даремно, друже, не зійшлися. Сам ти винний... Що ж, тепер дивися!..

Є, на жаль, такі ще «вчителі».

Леонід ФЕДУРУК.

НЕДІЛЯ. Не вписався. Цілу ніч Настя бубоніла. Щоб не гірша свайба, як у Хвастуленків. Гостей у них було 242, нам треба не менше 250.

ПОНЕДІЛОК. Наявні ресурси: готівки 4.180. Кабанчик Васька пудів на чотирнадцять, бузівок центнерів два з половиною. Ну й інша всячина. Думаю, хватить.

ВІВТОРОК. Привіз із магазину двадцять два ящики білої, десять червоного (для слабшої половини); п'ятнадцять пива. Та ще домашнього виробу є дев'ять бідонів. Повинно б вистачити.

СЕРЕДА. Іздив у місто, заплатив наперед за музику. Гармошка, баян — це тепер, кажуть, не модно. Буде по-сучасному: ансамбль. Дорого, нахаби, беруть. Так зате, обіцяли, як ударимо, то й у навколишніх селах заплигають. Коли у Хвастуленків по-сучасному грали, то корови по селу не стали давати молока. Та що поробиши, на те й свайба.

ЧЕТВЕР. Моя Настя мобілізувала родичок і сусідок. Четвертий день печуть, варять, смажать і парять. Кабанчикові Васьці й бузівкові дають лад.

НЕДІЛЯ. Хвастуленкам доса втерли. Сусідських школярів попрохав на воротах гостей рахувати. Нарахували 257. І ансамбль був не тихший. Як розставили свою техніку, як рвянуло, мов зразу двісті бугаїв. Де вже тим бідним корівкам доїтися! От тільки вуха в мене позакладало, не здогадався ватою позатикати.

Поки що жертв небагато. Олексій Причепило з Вирвичувим Іваном бесідували, хто кого більше поважає. У Причепила запливило праве око, Вирвичуб проковтнув два зуби. На те й свайба.

ПОНЕДІЛОК. Як нас із Настєю катали й у рів перевернули, почалася «мала купа, давай ще». Нам з Настєю вдалося вибратися. Скачиноговій Дуньці полало нижче лікті руку, Миколі Голкалу — два лівих ребра. Більше жертв не було.

ВІВТОРОК. По дорозі в поле за

(Із записок скороминущого тестя)

соломою завернув Василь Нюхоніс. На своєму Т-150. Поправував звідси не в поле, а в сусідський хлів. Кріпка, виявляється, машина. Хлів набік, а Василь хоч би що. Спить у кабіні, мабуть, і досі.

СЕРЕДА. Посходилися зранку ладнати сусідський хлів. До вечора спорожнів ще один бідон. До хліва діло так і не дійшло.

ЧЕТВЕР. Переказували, що на фермі третій день телята непосні. Збрався навідатися, так зайшли Петро Гульків з Довляйченком Пилипом. Зійшлися згодом інші, чоловіче в основному товариство.

П'ЯТНИЦЯ. Поприбігали майже всі ті ж, що й учора. Ну й народ тепер, крім «комішан», заспівати більш нічого не здатні.

СУБОТА. Готувалися до завтрашньої перезви. Настя з жінками досмажувала бузівка, я привіз із магазину два ящики підкріплення (білі).

НЕДІЛЯ. Непогана вдалась перезва. І майже без жертв. Зчепилися наш Сергій Порох і їхній Грицько Кресало. Кинувся Мирон Середняк розціпляти, йому звернули наліво щелепу. Вправляли гуртом.

ПОНЕДІЛОК. Похмелилися після перезви. Треба таки навідатися на ферму до телят.

ВІВТОРОК. З'їдено тільки половину всього приготовленого. Набралось недоїденого дві залізні бочки. Хотів одвезти на ферму, так поприходили — з нашої здебільшого вулиці. Добре, що залишилась ще півбідона.

СЕРЕДА. Підбили з Настєю підсумки. Гостей було більше, ніж у Хвастуленків. Білої випито в них усього двадцять один ящик, у нас — двадцять чотири. Свого виробу у них всім бідонів, у нас — дев'ять. Червоного та пива однакова. Кабанчик у них був такий же, зате наш бузівок більший, це всі бачили. Так що обскакали Хвастуленків по всіх пунктах.

П'ЯТНИЦЯ. Прибігла зранку додому наша Люся. Нізащо, каже, не вернусь, розлюбила.

Ну, що ж, наша прибігла на дванадцятій день. І ціла-здорова. А он у Горбуненків на дев'ятий день примчала, ще й свайби гаразд не одгуляли. І суджені, кажуть, так розмалював, що тижнів п'ять не показувалась на люди.

Такі потрапили нам до рук записи. На жаль, ні підпису, ні адреси. А цікаво б усе-таки довідатися, де ото так весілля справляють. Чи не в вашому, була, селі?

М. Суми.

Олександр КУБАТКА.

У ЖЕ ніби ж багатівковою практикою давно доведено, що скільки не повторюй слово «цукор», солодке у роті не стане. А деякі товариші й досі цьому не вірять і продовжують широко експериментувати. Широко в тому розумінні, що не обмежують себе спробами викликати лише, так би мовити, смакові галюцинації, а й сміливо повторюють раз у раз слова з виробничого лексикону, аби спробувати переконати самих себе у повному службовому акті.

Приміром, у стінах Харківського відділення Південної залізниці мало не щохвилини лунають заклики боротися за ефективне використання вагонів, покінчити з простоями, чітко організувати вантажно-розвантажувальні роботи. І ви знаєте — це дало свої результати. Запитайте будь-кого з більш-менш відповідальних залізничників, починаючи з начальника відділення В. І. Зибіна і закінчуючи, скажімо, начальником станції Харків-Червонозаводський С. П. Кобцем, і всі вони в один голос стверджуватимуть, що боротьба у них ведеться і ведеться на належному рівні. Причому стверджуватимуть (що я вам можу засвідчити) з чистою душею і легким серцем, бо самі у це вірять. Точніше — повірили. І коли їм сказали, що на тій же станції Харків-Червонозаводський за дев'ять місяців минулого року кожен вагон простояв на півдоби більше, ніж належить за нормами, а загалом це вилилося, спеціальною термінологією висловлюючись, у тридцять тисяч втрачених вагонів навантажувальних ресурсів, у багатьох кабінетах Харківського відділення та підлеглих йому підрозділах сплеснули долонями і неувдавано здивувалися: «Не може бути!» А потім представили плани, заходи, графіки і звіти, з яких було видно, що на станції Харків-Червонозаводський і вагони розвантажують оперативно, і ван-

Неекономна економіка

СЕАНСИ САМОГІПНОЗУ

тажі підприємства міста доставляють централізовано та без затримок, і що з жодного вагона іще нічого не пропало і не зіпсувалося ані на колійку. Почали дивитися не в папери, а на те, як воно усе є насправді, і загалом розжева картина благополуччя відразу поблякла, а чітка робота усіх служб станції, яку, за словами і звітами керівництва, можна було сміливо порівнювати зі справним годинниковим механізмом, виявилася скрипучою, як незмащений віз. Та і звідики-ж узялися чіткістю, якщо кожен вагон розвантажувався за тим же принципом, за яким свого часу Лебідь, Рак і Щука взялися доставити вантаж адресатові.

Залізничники, приміром, мусять підігнати вагон, спорозжити його і належним чином оформити видачу вантажів, а підвладне обласному управлінню вантажного транспорту транспортно-експедиційне підприємство № 20695 прийняти їх і централізовано, себто по колу, доставити тим підприємствам, які їх чекають. Це в теорії. На практиці ж виходить, що спочатку треба розшукати приймальника, а порядки на станції такі, що пошуки нерідко тривають по кілька годин. Після цього треба знайти справний кран, а це теж не так просто. Потім може виявитися,

що вантаж — негабаритний, або великоваговий, а транспортно-експедиційне підприємство 20695 в особі начальника І. Д. Лесниченка про це не знало. Починаються знову пошуки — цього разу спеціальних рухомих составів, призначених для подібних перевезень, різні узгодження та консультації між заінтересованими сторонами. І виходить казна-що. З одного боку, територія станції постійно запружена грузовиками, які встигають зробити за зміну щонайбільше по два-три рейси, а з іншого — автотранспорту не вистачає: протягом року транспортники своєчасно не виділили понад дев'ять тисяч автомобілів.

Добре, якщо вантаж цінний, такий рано чи пізно потрапляє до адресата. А якщо це така «дрібниця», як пісок або інший, по-науковому кажучи, сипучий матеріал, то у вантажно-розвантажувальному безладі про нього просто забувають. І залізничники, і вантажоодержувачі. А тому територія станції Харків-Червонозаводський починає нагадувати куточок пустелі — з піщаними дюнами і піщаними бурями. Керівництво відділення залізниці намагається яким-небудь чином стримати цей процес — торік воно продало понад сім тисяч тонн так званих

безгоспних сипучих матеріалів — але залишилося їх іще більше і кількість ця продовжує зростати.

От і скажіть мені тепер, чи при такій, так би мовити, внутрізалізничній ситуації мають моральне право начальника відділення залізниці В. І. Зибін або його заступник Є. К. Кабанов обуритися, довідавшись, що, скажімо, директор Будянського фаянзового заводу М. С. Вакула маринув вагони на під'їзних коліях керованого ним підприємства, чи можуть вони спалахнути праведним гнівом на директора Богодунівського управління облміжколгоспспляхбуду М. П. Кузьменка, де вагони простоюють під розвантаженням удвічі більше норми, чи можуть затаврувати директора Валківського комбикормового заводу А. М. Стадника, де ця норма перевищується у сім разів?

Та ні в якому разі! До речі, вони якраз і не спалахують, і не таврують. Залізничники акуратно стягують з підприємств штрафи, а підприємства не менш акуратно їх сплачують. Бо що, скажімо, для того ж директора Валківського комбикормового заводу п'ять з половиною тисяч карбованців, викладених не з власної кишені, а з каси підприємства? Мізерія. Затє і вовки ситі, і кози цілі: залізничники, зробивши своє «штрафне» діло, сплять із спокійною совістю, а товариш Стадник має можливість і надалі не розмінювати свої керівні здібності на таку дрібницю, як прості вагони. У програвші, щоправда, народне господарство, бо через таких, як А. М. Стадник (а їх у зоні, обслуговуваній Харківським відділенням Південної залізниці, таки чимало) торік понад 190 тисяч вагонів не вишло своєчасно у рейс. Але це вже, як той казав, діло третє. Головне — самого себе переконали, що ти — дбайливий, бережливий, словом, керівник — хоч куди.

В. БОНДАРЕНКО.

ЗАПИТАННЯ ПО СУТІ

- Чому коли тобі вказують на двері, не відразу знаходиш вихід?
- Одна голова добре, а дві краще... А як же штатний розклад?
- Чому чим більш б'єш чолом, тим менш гуль з'являється на лобі?
- Чи може ягня дивитись на когось вовком?

М. СТОЛІН.

Олег СОСНИЦЬКИЙ.

Мал. В. ЧМІРЬОВА

— Цей хапуга дуже любив, щоб йому побільше давали. — Цікаво, скільки тепер йому дадуть?

РАЦІОНЕРЕГОРОДКА В ДУШОВІЙ

Це, власне, не фейлетон. Це, сказати б, відкрита скарга. Хочу поскаржитись читачам на свого редактора. Нехай вони розсудять, хто з нас має рацію.

А було так. Зайшов я до кабінету редактора та й кажу:

— Хочу вам щось раціонально запропонувати.

Редактор відірвався від рукописів, якимось неухважно глянув на мене.

— Даруйте, не вловив, чого ви хочете?

— Запропонувати дещо,— повторив я.— Простіше кажучи, хочу внести раціоналізаторську пропозицію:

— Яку саме? — здивовано запитав редактор, бо я ніколи не ходив серед кращих раціоналізаторів редакції.

— Пропоную пересадити в нашому друкарському бюро друкарок. Ту, що сидить біля вікна, посадити до дверей, а ту, що біля дверей,— до вікна.

— Але ж кожна раціоналізаторська пропозиція, я начувався, має дати якийсь економічний ефект,— зауважив редактор.— Який ефект дасть ваша?

— Якщо ви виплатите мені винагороду за рацпропозицію, то я, безумовно, матиму економічний ефект,— пояснив я. І, про всяк випадок, додав: — А коли ви активно сприятимете впровадженню моєї пропозиції, то зможете взяти й собі за це премію, отже, теж без ефекту не залишитесь.

Редактор чомусь змріяв мене холодним поглядом і недобрим голосом промовив:

— Ідть ви знаєте куди... ідть до себе та займіться краще ділом. Подумати лише, таку дурницю видавати за раціоналізаторську пропозицію! Де ви таке бачили?

— На Тернопільщині,— спокійно відповів я і швидко зачинив за собою двері, бо редактор, я помітив, дуже гнівався.

А я справді бачив! Ще й не таке.

На Микулинецькому комбінаті будівельних виробів Тернопільського облміжколгоспбуду хтось запропонував переставити силові щити, інший — огородити шиферні стіни. Обидві пропозиції негайно визнали раціоналізаторськими і за них виплатили винагороди. А також — премії за сприяння у впровадженні. На Копичинському автотранспортному підприємстві № 19037 обласного автоуправління зробили в душовій перегородки, щоб один водій не бачив, як намилується інший. Як саме підраховували економічний ефект від цієї рацпропозиції, мені важко сказати, але достеменно відомо, що винагороду за це виплатили.

Взагалі на автопідприємствах області роботу з раціоналізаторами максимально спростили. Хтось побачив на території старі фундаменти і тут же написав: вважаю, мовляв, що на цих фундаментах можна щось збудувати. Пропозицію негайно обізнали раціоналізаторською і тут же виплатили автору винагороду. Інший написав: «Пропоную систему підігрівання води», — і хоч технічної суті своєї системи він так і не розкрив, але винагороду одержав. У Кременецькому АТП головний механік т. Мельник свою рацпропозицію назвав так: «Про зміни розводки системи опалювання адміністративного будинку». Під заголовком написав лише одне слово «пропоную» і розписався. Що саме він пропонує, написати не встиг, бо дуже, очевидно, поспішав. Одержати гроші. Цього, однак, виявилось досить, щоб свої тридцять крб. механік одержав.

Так само спрощено працюють з раціоналізаторами і на підприємствах обласного об'єднання цукрової промисловості. На Борщівському цукрозаводі ще в 1979 році тов. Савицький вніс пропозицію використовувати парі від самовипаровування зацукрованих конденсатів. Підраховували економічний ефект і виплатили тов. Савицькому 188 крб. винагороди. Автору це так сподобалося, що він того ж року, а потім ще через рік знову вніс ту саму пропозицію, за що, відповідно, одержав ще 353 кеербе. Грошове самовипаровування не залишило байдужими й інших. У 1982 році ту ж саму пропозицію (уже ж наче впроваджену у виробництво!) вносить змінний інженер тов. Герасимова і тут же, слідом за нею — її колега тов. Лиса. Обидві одержують за випаровування ще 388 карбованців.

Авторам рацпропозицій виплачують винагороди. А тим, хто сприяє їх впровадженню у виробництво, видають премії. (На це, як ви пам'ятаєте, я й натякнув редакторові). Згідно з положенням, премії слід виплачувати лише тим, хто безпосередньо брав участь у впровадженні. А часто-густо буває так, що людина безпосередньо виконує лише

свої прями службові обов'язки, а її преміюють як таку, що сприяє.

На тому ж Борщівському цукрозаводі економіст т. Кравчук одержав 55 крб. премії за підрахунок економічної ефективності від впровадження рацпропозиції, хоча саме економіст і мусив це зробити. Так само преміювали друкарку — за те, що вона друкувала матеріали, зв'язані з рацпропозицією, і інженера по рацпропозиціях — за оформлення цих матеріалів, хоч інших обов'язків цей інженер на заводі не має. На Микулинецькому комбінаті будівельних

виробів премію за сприяння видали головбухові й секретарю-друкарці.

Дехто з'ясував, що рацпропозиції — це взагалі золоте дно. Бо, крім сприяння за впровадження, премії ще виплачують за підсумками різних оглядів, конкурсів та змагань раціоналізаторів. І хоч змагаються в основному робітники, бо саме вони становлять переважну більшість раціоналізаторів, але премії чомусь найчастіше одержують керівники підприємств. У Тернопільському автотранспортному підприємстві № 19021 за впровадження рацпропозицій авторам було видано 2742 карбованці винагороди, а от премій за результатами оглядів та конкурсів тут виплатили аж 3885 карбованців, причому робітникам — лише 983 крб., а решту — керівним працівникам. У Бережанському АТП за 270 карбованців премії двісті дісталися начальникові підприємства і головному інженерові, ще тридцять — головному механіку. Не забули, щоправда, й робітників-раціоналізаторів: їм теж видали тридцять карбованців. На трьох.

Ось тепер, шановні читачі, і скажіть мені, чи мав рацію мій редактор, коли відмовився прийняти мою цілком раціоналізаторську пропозицію щодо передаки наших друкарок?

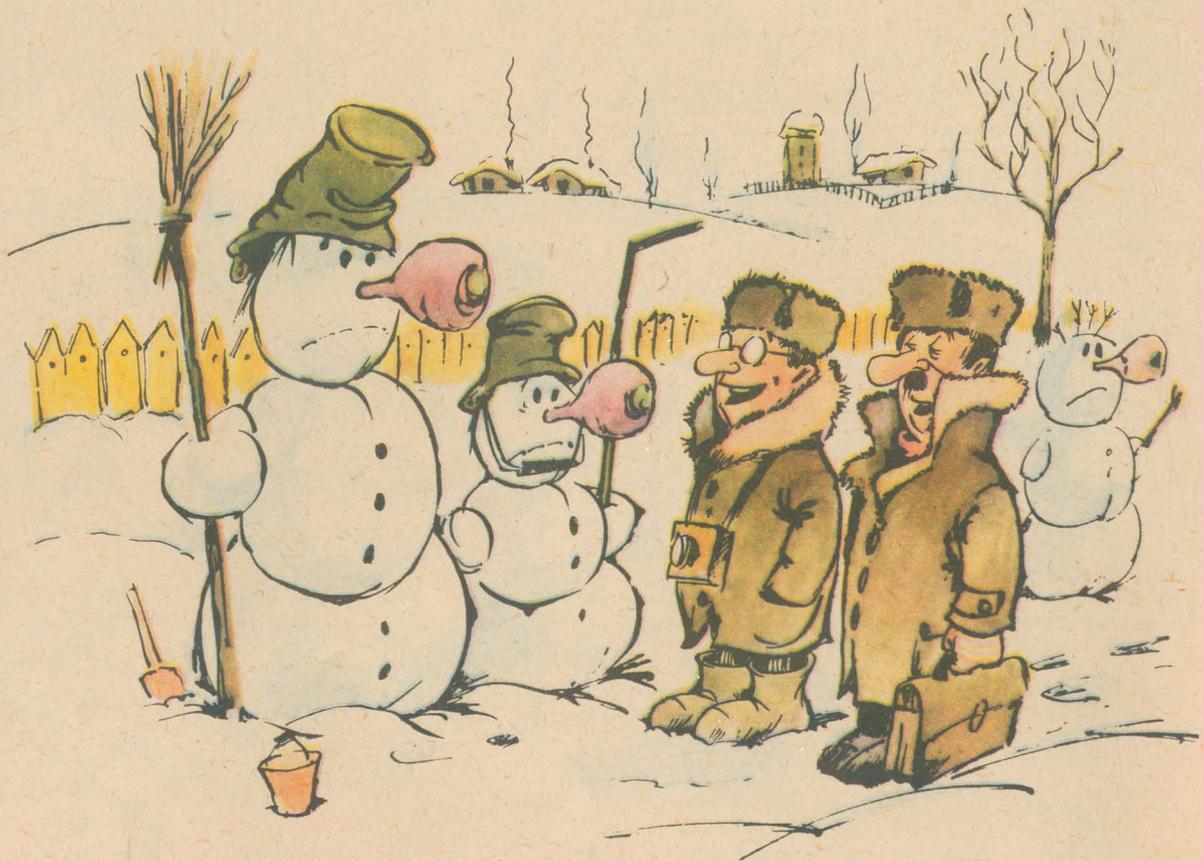
Та гаразд, я не ображаюся, бо ображатися на начальство — собі дорожче. Вирішив трохи зачекати. Може, редактор все-таки схаменеться. А як ні, то я однаково без винагороди не залишусь. Поїду собі на той же борщівський завод і в шостий раз внесу пропозицію «Про використання парів самовипаровування зацукрованих конденсатів». П'ять разів цю пропозицію приймали, приймуть і вшосте. А коли чомусь не захочуть, то махну в якусь сусідню область, де народні дорозці ще не добралися, як на Тернопільщині, до горе-раціоналізаторів, і запропоную там зробити перегородки в душових або щось на зразок цього. Мусить клянути. І свою винагороду однаково одержу. А може, ще й премію за сприяння впровадженню.

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

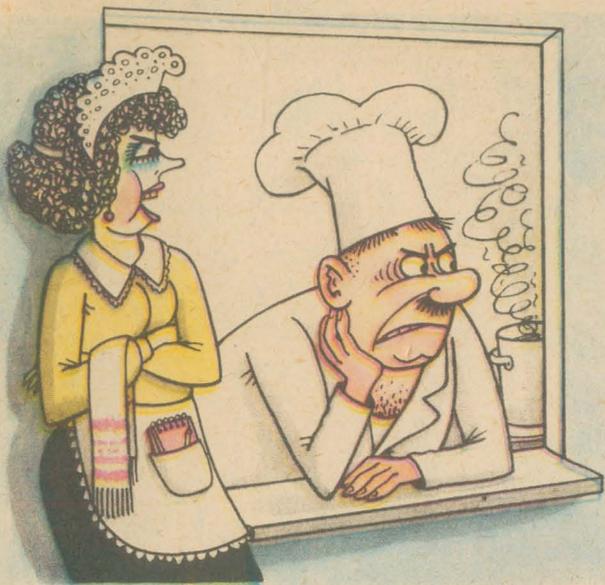
Тернопільська область.

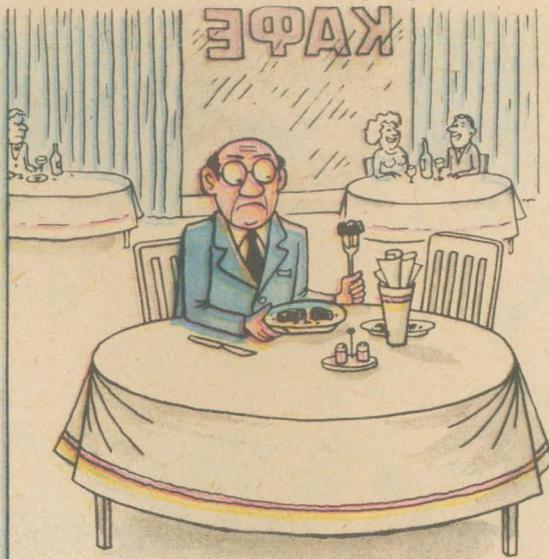
Мал. І. НОВИКОВА

— Мабуть, плану по моркві ви не виконали?
— А як ви здогадалися?

— От свиня невдячна! Лише позавчора за ці самі котлети подяку написав, а зараз книгу скарг вимагає!..

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

Художника-сатирика
Миколу ОГНІВЦЕВА
з його першим 80-літтям.

Автошарж.

Думки вголос

● Немає нічого простішого, ніж створювати ускладнення.

● Графомани, поважайте працю прибиральниць!

● Гасло пліткарки: «Розширимо сферу підслуховування!»

● Продавець на вас накричав? Так це ж крик душі!

● Стільки чоловіків забивають козла, що час записати його у Червону книгу.

● Вузкий спеціаліст, а живе на широку ногу!

Олег СЕІН.

ПОРТФЕЛЬ ДЛЯ СМІТТЯ

ГУМОРЕСКА

День як день. Тільки почався, по кабінетах зашелестіло:

— Ранковий обхід...

У дверях виросла велична фігура в сліпучо-білому халаті. Під безкомпромісним поглядом Амалії Хасанівни Негайнюк працівники знітилися.

— Не бачу порядку на столах! — гримнув її командорський бас.

Усі поквалливо зашурхотіли паперами, збиваючи їх у стосики.

— А це що?!

Її жовто-яструбині очі округлилися. Майже навшпиньках наблизилася вона до полиці з книгами і з рипінням провела манікюрним під луску баракуди пальцем. На блискучій поверхні залишилася інверсійна смужка.

— Пи-лю-ка!!!

Не витримавши психічного напруження, хтось кинувся по ганчірку. Поки витирали пилюку, Амалія Хасанівна прочитала гнівно-викривальну лекцію «Хто чистий кабінет має — всього в житті досягає», цитуючи напам'ять класиків із хрестоматії і корифеїв гігієни.

— Уф-ф! — зітхнув хтось, коли огрядна біла постать попрямувала до інших кабінетів. — Здається, сьогодні пронесло!

Та раптом із частково-загального відділу пролунав відчайдушний зойк. Загрюкали двері, всі повискакували в коридор. Зі свого кабінету вистромив мудру голову шеф.

Амалія Хасанівна тримала над головою якусь білу кульку, мов гранату перед атакою.

— Збори! Негайно скликати збори!

Усі похмуро потягнулися до конференц-кабінету.

— Я попереджав, я давно попереджав, що наше нехлюйство, неоргани-

зованість, кричуча безвідповідальність оцим скінчаться, — зі зловісними модульціями в голосі відкрив збори Петро Гібридович. — І ось, бачите? — він з огидою тицьнув пальцем у кульку пожмаканого паперу. — Амалія Хасанівна щойно знайшла це в урни. Чиясь злочинна рука підклала нам міну... ні, свиню великої вибухової сили. І вона вибухнула! — голос його набув трагічних нот, але закінчив він діловито. — Товариш Негайнюк подала заяву про звільнення.

Кілька хвилин панувала могильна тиша.

— А де, скажіть, де ми знайдемо такого працівника її профілю, її рівня, її кругозору? Те, що вона робить, справжнє мистецтво! — шеф явно підлабузнювався, але до цього вже звикли. Це входило в програму. Далі чекали ультиматуму. І коли його оголосили, зітхнули з полегшенням. Одноставно, з піднесенням проголосували за те, щоб з відділів прибрати урни для сміття. Вони давно були зайві.

Перед дзвінком знову пролунало застережливе:

— Вечірній обхід!

Усі зразу ж заметушилися. Озброївшись швабрами, віниками, ганчірками, під пильним наглядом Амалії Хасанівни за лічені хвилини навели на робочих місцях стерильний порядок.

— Тепер можете йти, — милостиво дозволила Амалія Хасанівна, коли акуратні пакунки зі сміттям було покладено у портфелі. — Ох, і важко працювати з вами!

І прибиральниця А. Х. Негайнюк, дзенькаючи ключами, почала замикати кабінети.

Євген НАУМОВ.

Народного артиста УРСР
Андрія СОВУ
з його першим 70-літтям.

Народного артиста СРСР
Анатолія МОКРЕНКА
з його першим 50-літтям.

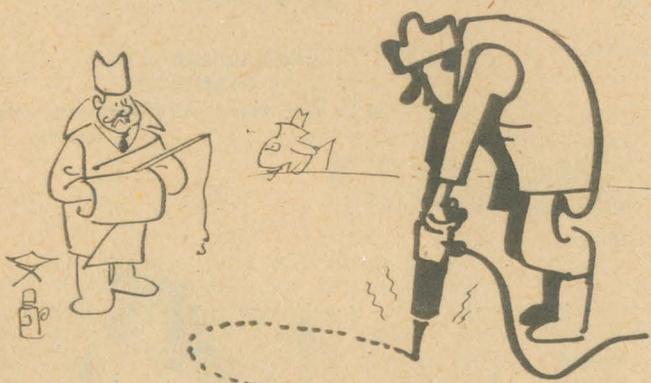
Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА

Мал. П. ЗЛАТАНОВА

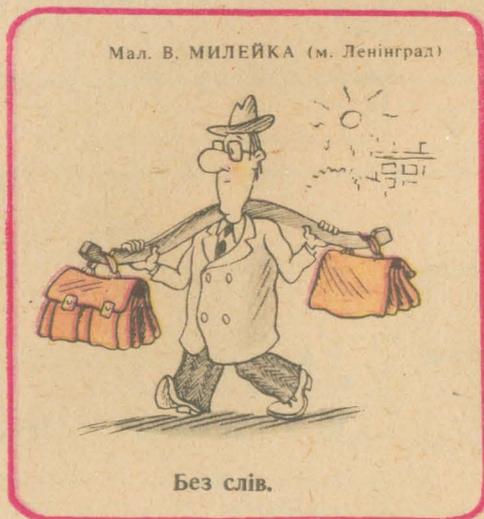
— Ти не уявляєш, любий, як давно я хотіла цуцика!

Мал. М. ЛИТВИНА

Без слів.

Мал. В. МИЛЕЙКА (м. Ленінград)

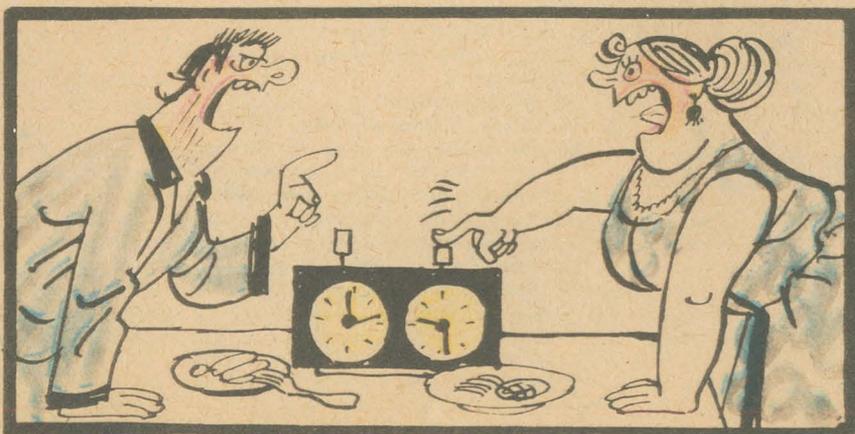
Без слів.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

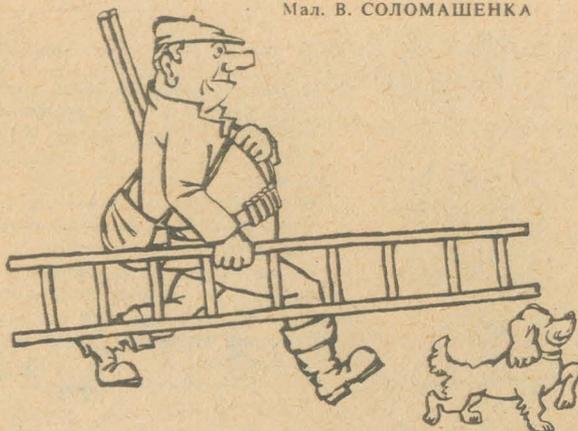
— Що, на грубіяна-суперника нарвався?
— Ні, це свої: від радості, що шайбу закинув!

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Без слів.

Мал. В. СОЛОМАСHENKA

На вепра.

ВІДПОВІДЬ З РЕДАКЦІЇ

Уп'яте сівши лист читати,
Шкребе потилицю Яким,
— Над словом радять працювати,
Й не уточнили — над яким?

Степан КИРЕЙЧУК.

м. Мозир
Білоруської РСР.

ГОСТИННІСТЬ

Сусідку, на розмови ласу,
Вмовляє господина гречно:
— Ви б ще посиділи, кумасю,
Бо вже і ранок недалечко!

Григорій КРИЧЕВСЬКИЙ.

м. Краматорськ.

ТЕРМІНОВА РОБОТА

— Ну й втомився — дихати несила,
Вдома жінці скаржився Терень. —
Вранці шефа муха укусила,
І ловили кляту цілий день.

ПОМИЛКА

Після лекції у клубі
(Довжелезної й нудної)
Каже лектор: — Припустивсь я
Тут помилочки одної.
Хто уважний був між вами
І збagnув, якої саме?
Відповів за всіх Панас:
— Що приїхали до нас!

Григорій ЄЛИШЕВИЧ.

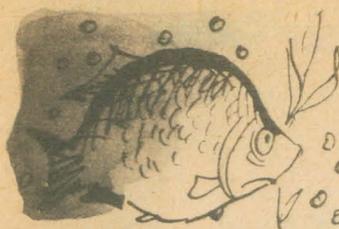
ТІЛЬКИ ЛОГІКИ НЕМА

Парадний вхід тут зроблено на совість:
Товстіючі двері різьблені, дубові,
Гранітні сходи, з мармуру — колони,
Блискучі ручки, ще ж і кнопка-дзвоник,
Піддашок є, задертий хвацько вгору...
А ще є напис крейдою: «ВХІД З ДВО-
РУ».

Яків БРАНИЦЬКИЙ.

м. Кривий Ріг.

ДОВІДКА ДЛЯ ЛЯЩА

Які тільки листи не надходять до «Перця». Недавно одержали ось такий:

«Дорога редакція! Пише тобі лящ-старожил, який мешкає у дніпродзержинському водосховищі. Зібрався якимсь ми, риби, у тихій затоці й почали згадувати, хто де з'явився на білий світ, або, як у нас кажуть, на чисті води, на ясні зорі. Сом каже: «У Пслі». Щука: «У Ворсклі». Карась: «В Орелі». «А я, — кажу, — в дитинстві воду каламутив у Сухому Кагамлику». Тут вони як зареочуть, аж черевами догори перевертаються. У одного коропа, знаєте, ледве міхур від сміху не лопнув. «Хіба, — питають, — є така річка!» «Є, — відповідаю, — там і мій батько жив, і дід, і прадід...» Одне слово, довго я говорив, але так і не переконав своїх друзів, що виріс у Сухому Кагамлику. І тоді написав листа до Кременчуцького міськвиконкому, щоб мені довідку вислали, яка б підтверджувала, що в Кременчуку справді протікає така річка і що я там жив. Чимало збігло відтоді води, але відповіді немає. То, може, ви посприєте у одержанні цієї довідки! Дуже слізно прошу. Бо риби з мене кепкують і називають, вибачте на слові, брехуном.

З привітом і надією —
чесний Лящ Сухо-Кагамлицький».

З цим листом наступного дня я і прибув до Кременчука.

— Що ж це ви тяганину розвели? — цікавлюся у міськвиконкомі. — Невже так важко видати лящеві довідку, що він жив у Сухому Кагамлику?

— Ніякий лящ до нас не звертався, — здивувалися там. — Вперше про це чуємо. Та якби і звернувся, то ми б такої довідки все одно не видали.

— Це ж чому?

— А тому, що не міг жити той лящ у Сухому Кагамлику. Ви тільки погляньте: міськводоканал, де начальником Валерій Тимофійович Кушнір, річку забруднює? Забруднює. Бо вісімнадцята станція перекачування працює від аварії до аварії, і нечистоти раз у раз пливуть у річку. Нафтопродукти з території Кременчуцького автозаводу у Сухий Кагамлик течуть? Течуть. Бо будівництво зливової каналізації ведеться — як мокро горить. А відстійники автотранспортного підприємства 2252, яким керує Олександр Петрович Шушпанов, хіба не переповнюються? Переповнюються. І тоді усе, що летить через край, біжить у річку. В директора заводу коліс Володимира Федоровича Білана теж не болить душа за Сухий Кагамлик. То, скажіть, хіба після всього цього там лящі водитимуться?

— Річка, значить, на очах гине, а ви спокійно спостерігаєте?

— Ми — спокійно спостерігаємо?! — обурились у міськвиконкомі. — Навпаки — вживаємо рішучих заходів, активно боремося з губителями природи. Якраз перед вашим приїздом відбулася сесія міської

Ради з питань охорони навколишнього середовища. Ось, будь ласка, й рішення.

Ознайомився я з тим рішенням — і, знаєте, відлягло у мене від серця. Справді, турбуються товариші про природу: і конкретні заходи розробили, і плани намітили. Правда, пізнавато трохи спохватилися, але, кажуть, краще пізно, ніж ніколи.

— Питанням охорони природи ми приділяємо постійну увагу, — наче прочитавши мої думки, уточнило керівництво міськвиконкому. — Це вже друга сесія з таким порядком денним. А перша відбулася п'ять років тому. Так що природа у Кременчуку під неослабним контролем.

Але коли я порівняв рішення обох сесій, то переконався, що контроль той не такий вже й «неослабний». Наприклад, у рішенні 1977 року сказано: «Незадовільно використовуються кошти заводом литва і штамповок... та автомобільним заводом на будівництві очисних споруд». Минуло п'ять років, а те саме будівництво на цих підприємствах, як і раніше, ледве повзе...

Очевидно, прийняти рішення — це ще не все. Бо якби вони виконувалися, то у тому ж таки Сухому Кагамлику вода була б набагато чистішою. І тоді б лящ спокійнісінько міг там жити й сьогодні. І вимагати довідку з міськвиконкому, йому, повірте, й на думку б не спало.

М. ПРУДНИК.

Полтавська область.

Мал. В. ШИРЯЄВА

Проблема

ГУМОРЕСКА

— Набрідла мені така робота, — каже Василь своїй дружині. — Розрахуюсь та буду десь іншу шукати.

— Це ж чому? — здивувалась та.

— А що це мені за робота — скажи? Та у нашому відділі лише у шашки і можна зіграти. В інших дивисься — є і настільний теніс, і більярд, а нам навіть шахів не хочуть придбати. Просили ми про це голову місцевому, так він відповів, що, мовляв, грошей немає на такі дурниці. А хіба ж це дурниці? Адже шахи — це профілактика мозку. Людина, граючи в шахи, глибше мислить, розумнішою робиться. А він цього не розуміє. Та й час тоді набагато швидше

збігає. Зіграєш одну-дві партії і дивись — півзміни як і не було. Не те, що в шашки.

Жінкам у нашому відділі працювати легше, вони в'яжуть то шапки, то

шарфи, то шкарпетки. А Олена Петрівна скоро вже всю сім'ю светрами забезпечить. Тепер бідається, що скоро не буде чого робити. А без роботи, каже нудно сидіти. Так Федір Новиченко заспокоїв її: «Не хвилюйтеся, у мене родичів — у кілька десятків не вбереш. Завалимо вас замовленнями». Ну, вона і заспокоїлась. «Тільки, — каже, — ваше прядиво, а за мною діло не стане».

Петро Трофимчук занарядився рибальські сіті в'язати. Дивився я, дивився, щоб і собі навчитись отієї премудрості, так нічого в мене не виходить. А Петро тільки сміється. «Ти ж, — каже, — лівша, а лівші навчитись сіті в'язати не легше, аніж збудувати єгипетську піраміду».

Розрахуюсь та іншу роботу шукатиму. А то тут, з нудьги ще, чого доброго, і з глузду скоро зійду.

Борис ДРИБАС.

м. Кривий Пір.

ГУСАК

БАЙКА

Гусак серезки начепив,
Від задоволення гелгоче,
І хто б йому не докорив,
— Нікого й слухати не хоче.
Спогорда дивиться на всіх
І вперто твердить всім на сміх:
— Он Півень носить — і нічого,
А я не гірший же за нього...

Серед сучасних юнаків
Ще трохи є тих Гусаків.

м. Ківерці
на Волині.

Микола МИЦЕНКО.

Ярослав Гашек

Ілюстрації заслуженого діяча мистецтв УРСР А. БАЗИЛЕВИЧА до роману Ярослава ГАШЕКА «Пригоди бравого воїни Швейка».

Фото часів громадянської війни, коли письменник був політпрацівником Червоної Армії.

До сторіччя від дня народження

Вранці я з Грнчиром пішов на поле. Був такий жаркий день, що за цю коротку дорогу мені загрожувала небезпека зовсім висохнути.

На полі мене вже чекали. Я почув від жінок, що стояли з граблями: «А, це той, що бере п'ять снопів за один раз!» Приятель Грнчир вже люб'язно поінформував їх про мене. Передо мною лежали копи скошеного ячменю, і мені здавалося, що вони тільки й чекають на мене.

— Будемо перевертати,— сказав Грнчир.— Знову він мокрий, треба, щоб просихав.

— Це зрозуміло,— відповів я.

Я вхопив у руку трішки ячменю і перевернув його. Потім узяв ще жменю...

— Друже, що ти робиш?— здивувався Грнчир.— Візьми граблі, підгортай ось так, з цього боку. Вачиш, мокре вже зверху. Ти ж так багато розповідав про польові роботи!..

— У мого діда ми інакше цього й не робили,— виправдувався я.— Ми, наприклад, жита навіть не косили, а виривали руками з корінням... щоб не лишалось стерні.

Грнчир уже не слухав мене. Відходячи, він, мабуть, про щось мріяв. Піт з мене вже не капав, а лився, як водоспад, потрапляючи в очі. А комарі ніби знали, що живуть у період світової війни, кровожерно накидалися на мене. Під час цієї тризни я обережно перевернув копічку і крикнув:

— Грнчир! Я вже перевернув їх аж всім!..

Після дев'ятої у мене почала боліти спина від того, що я без кінця нахилився, після одинадцятої я безсило звалився на ячмінь, почувачуючи себе так, ніби я вибів без передишки на Монблан. Безнадійно блукав поглядом по копах. Їх ради немовби насміхалися надо мною, а Грнчир кричав ззаду:

— Що з тобою?

— У покійного діда ми після кожної одинадцяті копи відпочивали,— відповів я слабеньким голосом,— це робилися для підрахунку. Якщо ми, наприклад, говорили, що відпочивали 40 разів, то це значило — 440 кіп.

Грнчир підвів мене на ноги.

— Давай далі,— сказав він різко,— це корисно для твого здоров'я. Це ж твій ряд. Поглянь, наскільки я тебе випередив!..

А я йому відповів:

— Взагалі я хочу практично організувати цю роботу. Складу стіжок, а потім зразу його... переверну. А то що ці копи? У мого покійного діда я перевертав їх за 2 години — 2 тисячі. Якщо хочеш, то я знову підй їх розгрібати, але думаю, що це не практично.

— Ячмінь має перш за все висохнути! — намагався він пояснити мені.

— А ти ж казав, що ви маєте сушарню,— зауважив я.

— То для оочів, а це для хліба,— викрикнув Грнчир у відчай.

— Але ж я нічого поганого не сказав,—

заспокоював я його. — Я лише думаю про практичний бік.

Ми обидва повернулися до своєї роботи. Я розкидав стіжок, зібраний з таким трудом, і взявся за копи, що стояли ліворуч. Працював я з подвійною енергією. Я перевертав уже хвилині п'ятнадцять, коли раптом знову прибіг Грнчир.

— Ісус Христос! — кричав він здалеку, — ти

сілі над ручаєм, та хлопчик ту ж мить вислизнув від мене і впау у воду.

— Грнчир! — кричав я. — Позич мені свої граблі. Це дитя впау у воду!

Витягнув я його все-таки швидко, без граблів, щоб не було пізно. Зібралось багато людей. Схвилювана мати з плачем, замість ячменю, сушила синочка, а Грнчир східно зауважив:

З ВЕСЕЛИХ ОПОВІДАнь

ж перевертаєш те, що ми вже перевернули. Тепер знову мокрий ячмінь знизу, як і раніш, до початку роботи. Як ти це поясниш?

— Дуже просто,— відповів я. — У мого покійного діда завжди так робилися. І робилися для того, щоб при такому безперервному перевертанні хліба він швидше провітрювався і висихав. Ми іноді навіть підвішували хліб на вірвовках і сушили його, як білизну.

Я побачив, як Грнчир зціпив зуби, але все ж поборов своє хвилювання і сказав:

— Я тебе дуже прошу — іди до тієї дівчини, що он доглядає дитину, і скажи їй, щоб вона йшла перевертати, а ти доглянеш малючка.

— У покійного діда... — Ну, йди вже, йди! — махнув рукою Грнчир.

Я йшов з радістю, бо дивитися ж за дітьми — теж польові роботи.

Це був чудовий маленький хлопчик. Ми з ним

— Це ти в свого покійного діда кидав дітей у воду?

— По четверо і, навіть, по п'ятеро відразу,— пробурмотів я згарячу.

На мене від хвилювання напала гикавка. Навіть, у цю трагічну хвилину я думаю про снопи. Жінка дивилася на мене з жахом.

— Знаєш що, сказав приятель Грнчир,— краще йди випий пива, а я перед обідом зайду до тебе, а після обіду підемо до Самка на поле кидати снопи на гарбу. Ти, мабуть, більше здатний для важкої роботи.

— Слава богу! — подумав я. — Я здатний для важкої роботи! А те, що я пережив досі,— нічого не значило?

І в корчмі, і в Самків у господарстві вже знали про людину, яка не по одному, а відразу по чотири-п'ять снопів кидає на віз.

АВСТРИЙСЬКІ МИТНИЦІ

Коли я був на екскурсії, трапилося зо мною під Драйяднами нещастя. Мене, коли я блукав навколо Драйядн, переїхав швидкий поїзд. Так він мене той поїзд потрощив, що минуло півтора року, поки мене в лікарні сак-так виправили. Я мав на меті повернутися з екскурсії за чотири дні, а повернувся через вісімнадцять місяців з гаком.

Все в руках божих, але, крім божих рук, я потрапив ще й у руки лікарів.

Вигляд я мав жахливий. Що в мене залишилося мого власного, не знаю я й досі. Знаю тільки, що вісімнадцять лікарів і п'ятдесят два асистенти штучно мене складали. І склали, сказати, добре. Видали мені посвідку, з чого саме мене складено, щоб я міг жити, як інвалід. Посвідку цю було написано на чотирнадцять сторінок.

Залишилося в мене шматочок мозку, якась частина шлунка, приблизно п'ятнадцять кілограмів мого власного м'яса, біла півлітра власної крові, решта все було чуже, крім серця, та й серце було зшити з мого власного й волового. Медична наука triumфувала. Зовні я був цілком штучний. Все це було в посвідці. Це був цікавий випадок, коли медична наука склала нову людину з окремих частин, як ото діти складають з кубиків цілі палаци.

Коли мене виписали з лікарні, я пішов поклонитися своїм останкам, похованим на центральному кладовищі, у відділі людських частин, що їх привозять із госпіталю, а потім пішов на вокзал і поїхав у Прагу, пишаючися з того що ніхто з туристів ніколи не мав такої насолоди з екскурсії в таке прекрасне місто.

У Дечині ми мали перейти австрійській митниці і митний огляд. Коли принесли наш багаж, митники довго в ньому порпалися, один з чиновни-

ків пильно подивився на мене. Мій незвичайний вигляд людини, штучно складеної, справив на чиновника неабияке враження. Чиновник так дивився на мене, ніби я був щонайменше переночником сахарину. Вигляд, очевидно, був у мене, як у заядлого контрабандиста.

— А покажіть-но чемодана,— наказав мені чиновник,— і йдіть зо мною в канцелярію.

В канцелярії відкрили чемодана, оглянули все і нічого підозрюлого не знайшли, але раптом побачили в чемодані посвідку з госпіталю в Драйяднах, підписану вісімнадцятьма професорами і п'ятдесят двома асистентами.

— Громадянине,— звернулося до мене чиновники, коли прочитали посвідку,— ходітьте нагору до начальника, бо так ви не зможете виїхати до Австрії.

Начальник митниці — дуже порядний пан, але пильний щодо виконання своїх обов'язків. Прочитавши посвідку, він сказав:

— Насамперед, як записано в посвідці, задня частина скроні у вас замінена срібною пластинкою. Срібло це без проби, а через те маєте заплатити штраф — 12 корон; срібло — 120 грамів, за тарифом VI і тарифом VIII № § 946 митних правил. Ви свідомо мали намір перевезти срібло без проби, тому маєте заплатити штраф в потрійному розмірі, тобто 3 x 12 = 36 корон.

— Далі: мита за 120 грамів срібла (літери Б, ф, г від 1902 року) після урегулювання міжнародної угоди за один грам — 10 гелерів, тобто за 120 грамів — 12 корон.

Потім у вас ліву стегнову кістку замінено кіньською. Це ми вважаємо за незаконний перевіз кісток. Цим ви завдаєте великої шкоди австрійській торгівлі тваринними кістками. Для чого у вас кіньська кістка? Щоб ходити? Так і запишемо, що кіньську кістку ви вживаєте для дрібного підприємства! Чи не так? Ви краще не заперечуйте, високоповажний пане! Підприємство — чудесна річ, але в даний момент вона вам, не дасть ніякої користі, бо ми накладасмо велике мито за таємний перевіз тваринних кісток у Австрію. Платить 24 корони.

Потім тут зазначено, що замість ребер у вас платинові дротинки! Громадянине! Ви перевозите

контрабандою у Австрію платину?! Ви знаєте, що вас за це чекає? Тристакратний штраф! Якщо в цих трьох дротинках ваги 20 грамів, то це значить — 1605 корон штрафу. Яка з вашого боку достойна покарання легковажність!

— А це ще що? Тут зазначено, що частину вапої печінки, а саме ліву печінку замінено свинячою печінкою?!

— Дорогий пане! Перевозити свинину з-за кордону до Австрії заборонено. Ця заборона поширюється і на кабани, і через те, коли хочете поїхати до Чехії, печінку ви повинні залишити в Німеччині.

Я з цим не погодився, і вже біля десяти років живу в Саксонії, чекаю, коли хліборобська партія, — бо я член цієї партії, — дозволить перевозити кабани у Австрію.

Тоді я повернуся на батьківщину.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

НЕ СПІЗНИТЬСЯ

Сварить чи вмовляти
Панаса даремно:
З запізненням в школу
Приходить щоденно.

— А завтра не спізниться! —
Каже Надія.
Чому, запитаете?
Завтра — неділя.

Михайло БІЛОГОРКА.

«БЛИЗНЯТА»

Дві подружки-щебетушки,
Немовби сестрички:

Катя двічки приносить,
Надя — одинички...

Василь ДОМЧИН.

ШАРАДИ

Я дерева одягаю,
Стовбури їх захищаю.
Вставиш «б» — перемінюся,
На змію перетворюся.

(едгох—едоц)

З «н» — я сонечко ховаю,
З «п» — людину зігріваю.

(нш—нц)

Микола КАРМІНСЬКИЙ.

ТУДИ Й НАЗАД

Он Оксанка плаче гірко.
І чого б я плакав так?
...Утекли санчата з гірки
І не йдуть назад ніяк.

Леонід КЛЮШЕВ.

АЛЛО!..

Поцікавився Мирон:
— Як зовуть наш телефон?
— От вигадник! — дід сміється. —
Телефон ніяк не зветься.
— Він хіба ім'я не має?! —
Внук в задумі тре чоло. —
А навіщо ж називає
Мій татусь його «Алло»?!

ГРАМОТІІ

Просив друзків своїх Семен:
— Знаннями, хлопці, поділіться!
Не знаю, скільки треба «н»
Писать в іменнику «рушниця».
— Ех, ти! — сказав йому Миколка. —
Порожня в тебе голова!
Одне — якщо це одностволка,
А як двостволка — значить, два.

СПОРІДНЕНІ СЛОВА

Споріднені слова вивчали,
І всі у класі помічали:
— Їх добирать неважко.
Двір, дворище, дворняжка...
А вдома ввечері хвалилась
Своїй бабусі внучка:
— Я слів споріднених навчилась!..
Двір, дворик, наша Жучка...

Василь ШАРОЙКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Як правило, слово «контролер» справляє негативне враження на тих, у кого або на душі неспокійно, або руки не зовсім чисті. А от водіїв деяких автотранспортних підприємств воно аніскільки не лякало. Як і сама особа контролера. І не тому, що ніякого гріха за собою вони не відчували. Гріх був. У вигляді безбілетних пасажирів. Безтурботність витікала з глибокої впевненості в тому, що їм нічого не буде. Навпаки — декому навіть премії перепали. Про все це йшлося у фейлетоні «Премія за... догану» («Перець» № 18).

Як повідомив редакції начальник

пасажирського управління Мінавто-трансу УРСР М. П. Волошин, після виступу Перця вжито відповідних заходів. На основних магістралях республіки організовано 96 двозмінних стаціонарних контрольних постів, які перевіряють усі автобуси незалежно від відомчої належності, регулярно здійснюються раптові перевірки автобусів, проводиться робота, спрямована на те, щоб звільнити водіїв від продажу квитків пасажиром на міжміських маршрутах.

По кожному випадку, згаданому у фейлетоні, вжито конкретних заходів. Так, водіям Жуку В. В., Склярову П. І., Наркочіно Л. Г. наказом по об'єднанню «Вінницяпасавтотранс» оголошено суворі догани. Притягнуто до дисциплінарної відповідальності заступників начальників авто-транспортних підприємств: Вінницького — Гриншпуна П. М., Гайсинського — Месяца К. Л., а їхнього колегу з Іллінецького АТП Присяжнюка В. А. з цієї посади звільнено. Звільнено з роботи також і начальника Козятинського АТП № 30114 Яринича І. Ф.

КОРОТКО КАЖУЧИ

- Бувають помилки, на яких вчиться не одне покоління.
- Не покладайте великих надій на тих, у кого велика сила інерції.
- Гіпотеза: перший рекорд з важкої атлетики встановив Сізіф.
- Йшов у ногу з минулим часом.
- Здоровий сон продовжує життя і скорочує робочий час.

Юрій РИБНИКОВ.

Квартирант — це щось на зразок дійної корови. Одна тільки незручність — займає багато місця. Тому, незважаючи на фінансову чи яку іншу вигідність, квартиранта переважно не люблять.

У нашому випадку в ролі квартиранта виступає не окрема людина чи сім'я, а підприємство, хоча й невелике. «Квартиродавачем» же є місто. Місто називається Полтавою, підприємство — виробничою дільницею Харківського заводу по ремонту обчислювальної техніки.

Без цього підприємства у місті жодна зіпсована друкерська машинка не застукає, жоден мікрокалькулятор не те, що квадратного кореня не виведе,

а навіть два на два не перемножить. Враховуючи ту обставину, що тепер жодна організація без друкерської машинки не обходиться, а мікрокалькуляторами обзавелися навіть студенти і учні старших класів, ви можете зробити такий нескладний висновок: цей квартирант Полтаві потрібен.

КАЗКОВОЕ ЖИТТЯ

І Полтава його поселила. Спочатку у петровських часів підвальчику по вулиці Гребінки. Потім перевела у просторіший підвал по вулиці Фрунзе. Там спеціалісти по ремонту точної техніки не стільки займалися, власне, її ремонтом, скільки боролися з темними силами сантехніки — підвал хронічно заливало. І, певна річ, не парфумами.

Тепер майстрів випустили, нарешті, на поверхню.

— Живемо, як у казці, — говорять вони.

Придивившись до того приміщення, яке їм милостиво виділили, починаєш справді пригадувати якісь казкові сюжети про хатку на курячих ніжках. Усередині ж вельмишановна будівля

викликає в пам'яті іншу народну казку — «Рукавичка». Скажімо, дільниця по ремонту друкерських машинок, де працює п'ять механіків, займає 15 квадратних метрів: по три «квадрати» на кожного. Десь по стільки ж на брата припадає і майстрам по ремонту електронних «рахівниць». Словом, не те, що розгулятися — розминутися ніде.

Виробничу дільницю ремонтує зіпсовані електронні калькулятори Полтавському і Лубенському інформаційно-обчислювальному центром, інформаційно-обчислювальною станцією, що діють у решті районів. Взяти на обслуговування ощадкаси — калькулятори, друкерські пристрої. А скільки замовлень

від населення! За рік виконується робіт на суму понад 300 тисяч карбованців. А могли б робити в півтора раза більше, якби мали більш-менш нормальні умови для роботи! І строки ремонту набагато скоротилися б. Проте варто Л. М. Ципкіну, який тягне на своїх плечах невдячний вантаж керівництва підприємством-квартирантом, закінчити перед «батьками міста» про розширення виробничих площ, як вони йому у відповідь:

— Зачекайте!

Він їм:

— Та погляньте ж, яка тіснота!

А вони йому:

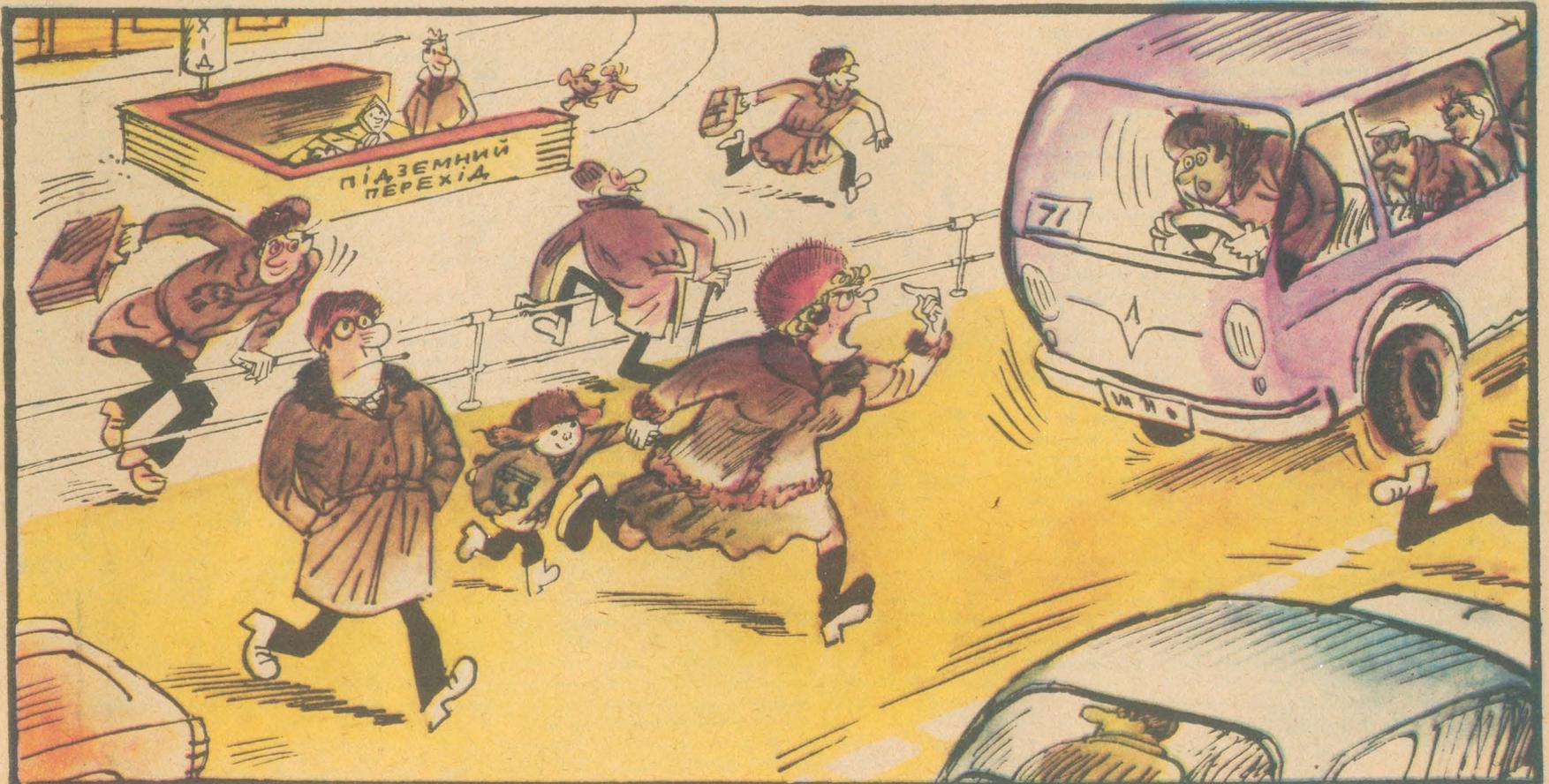
— Ви не наші, бо підпорядковані харківському заводу.

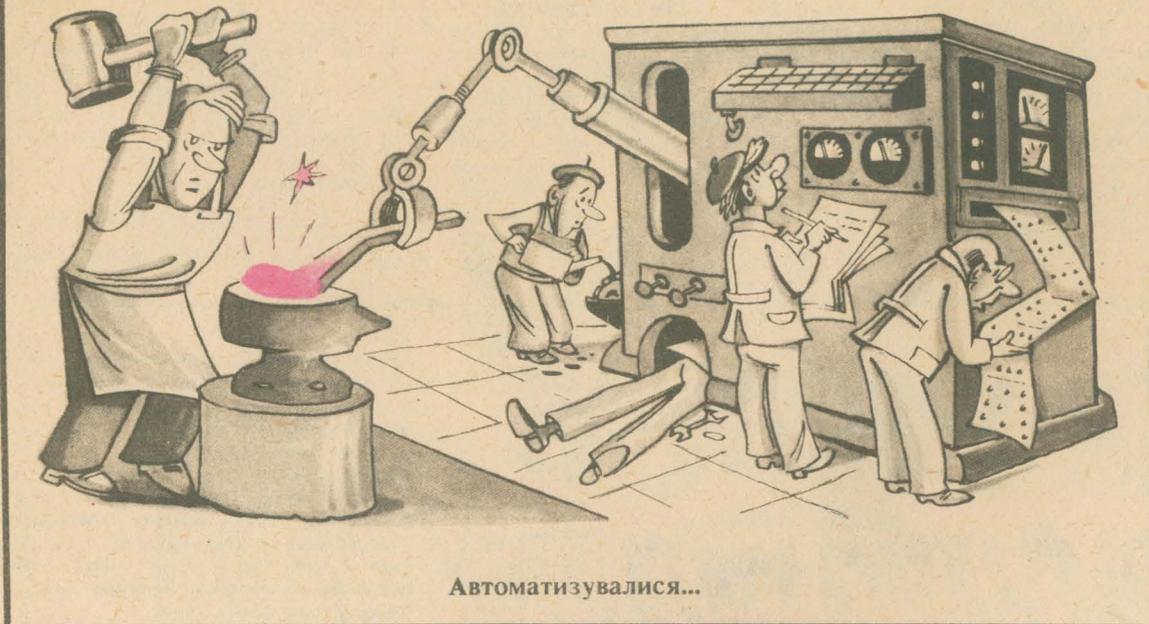
— А машинки чий ремонтуємо?
— Машинки, правильно, наші.
— Так дайте ж тоді...
— Не можемо. Бо ви — не наші!..
! — читайте спочатку. Як у дитячій казці про білого бичка...

П. ЯБЛОНОВСЬКИЙ.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Куди, йолопе, прешся?! Не бачиш, що тут люди переходять?!

Автоматизувалися...

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Влітку минулого року Карлівське виробниче об'єднання «Райсільгоспхімія» (Полтавська обл.) мало необережність придбати два мікрокалькулятори «Електроніка», які не дуже сумлінно виробляються у Кіровоградській області. Придбали й розчарувались, бо «Електроніки» були браковані й жодного дня не працювали. Довелось відправити їх до Полтавської гарантійної майстерні. Відправити відправили, а одержати звітти не можуть. Про все це розповідалося у замітці «Куди тій «Електроніці», опублікованій у № 14 журналу. Після виступу Перця заступник голови Кірово-

градського обласного комітету народного контролю Г. І. Боднарів повідомив, про перевірку, яку дозорці провели на заводі. Встановлено, що на підприємстві грубо порушується технологічна дисципліна, допускаються відхилення від держстандартів і технічних умов, внаслідок чого до торговельної мережі надходять вироби низької якості.

За випуск бракованої продукції на начальника ВТК заводу Шапошникова В. П. зроблено грошове нарахування, з посади його звільнено.

ПЕРЧАНСЬКІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

«Своєму синові-школяреві придбали ми з дружиною босоніжки виробництва нашого Гельмязівського побутокombінату. Походив у них наш синок два дні, а на третій пришкандибав зі школи напівбосий: в одному босоніжку каблук відвалився разом з підшвою. Приходжу я до працівника комбінату т. Потапенка, питаю: «Скільки днів повинні носитися босоніжки вартістю 18 крб.?» А він сміється: «18 днів, по карбованцю в день! А якби ви не пожаліли іще карбованця, то вам наші хлопці забили б у босоніжок три цвяшки, й порядок».

Ні, я пожалів карбованця за три цвяшки, а заплатив 1 крб. 90 коп. і зробив фотографію цього босоніжка у тому ж таки комбінаті, яку й висилаю тобі, Перче, для опублікування».

В. Ф. АЗА,
житель с. Гельмязова
Золотоніського району на Черкащині.

Шановний тов. Аза!

Надіслане Вами фото опублікувати не можемо, бо воно за якістю не дуже відрізняється від отих босоніжок: бліде, нечітке, невиразне. Радив би Вам купити апарат і самому зайнятися фотосправою. Упевнений, що у Вас це виходитиме краще. Цілком можливо, що й пошиття взуття, після деякої практики,— також. А працівники комбінату тим часом, можливо, з успіхом переqualіфікуються на гумористів: судячи з Вашого листа, у них це непогано виходить!

ПЕРЕЦЬ.

ФРАЗИ

Незмінно терпів поразку в боротьбі з самим собою.

Неоалкоголік: бачить абстрактних чортів.

Не бійся головою об стіну — ти турбуєш сусідів.

м. Лубни
Полтавської обл.

Євген НАУМОВ.

Мабуть, нікому так не щастить на добрих людей, як Степану Івановичу Теміосову. Не вірите? То що ж, постараємося вас у цьому переконати.

А почнемо хоча б з того, що, як тільки Степан Іванович за усілякі серйозні недоліки з великим шумом вилетів з крісла заступника начальника Літинського районного відділу внутрішніх справ, його тут же — навіть отямитися не встиг чоловік! — підхопили керівники Вінницького обласного управління побутового обслуговування. Вони ж, до речі, й стали першими добрими геніями у подальшій долі С. І. Теміосова. Не довго мудруючи, призначили його на посаду майстра Літинської ремонтно-будівельної дільниці. І ось тут зажив їхній висуванець, як ніколи до цього, спокійно та солодко. Бо дана посада, як він швидко виявив, відкривала безліч різних можливостей.

Отож, засукавши рукави, Степан Іванович самовіддано занурився в роботу. Кому із замовників будинок допоможе вивершити, кому — хлів перекрити, а кому — просто штахет полагодити...

Але при цьому, слушно врахувавши, що будівництво — галузь специфічна, оскільки пов'язана з матеріальними цінностями, — вирішив начальник дільниці, як мовиться, не зобиджати й себе.

Так, укладаючи договори з колгоспниками та робітниками радгоспів М. Ткачуком, З. Медведком, М. Василичем, Н. Осипчук та ще з чотирнадцятьма замовниками, Степан Іванович сумлінно обравував їх на кілька тисяч карбованців. При цьому вважав, що люди не збідніють: що таке якась сотня, якщо викидаєш на будівництво багато тих сотень? От і йому, майстрові, теж якась дециця перепаде. Вдавався Степан Іванович і до іншої форми обдирання замовників. Приміром, забудовники Л. Пиковська, В. Оначенко, В. Гончар, П. Шлапак заплатили свої гроші тільки за те, що керівник дільниці змилювався видати їм будівельні матеріали. Ну, а вже про будь-які роботи й мови не було. Цим людям самотужки довелося перекривати дахи власних будинків, перестеляти в них підлогу, лагодити огорожі...

Але й за це, якщо по щирості, вони мусять подякувати Степанові Івановичу. Бо он І. Паламар-

чуку, Ю. Шимкову, Л. Апостол, М. Осипову та багатьом іншим колгоспникам із будівельними матеріалами взагалі не пофортунило. І шиферу, і цементу, і цегли вони одержали значно менше, аніж кмітливий майстер списав за нарядами.

Проте чи лише для себе старався Степан Іванович? Звичайно ж, ні. Утворюючи в такий спосіб лишки будматеріалів, він насамперед дбав про тих, кому ніде було їх узяти. І таких людей, мусимо сказати, Теміосов здорово виручав. «Зекономивши» на забудовникові О. Микитченкові лісоматеріалів на суму 79 карбованців, він тут же по «божій» ціні — за 510 карбованців! — загнав їх громадяниці А. Бондар. А виручені гроші без будь-яких докорів сумлінно поклав до власної кишені. До тієї ж самої кишені

потрапили й гроші, злуплені з забудовників А. Рибак, Н. Салобая, В. Глухенького.

Не зобиджаючи себе, не забував Степан Іванович і про своїх підлеглих. Він чудово розумів, що, оскільки ремонтно-будівельні роботи для населення виконували не робітники, а саме населення, то — цілком логічно — це могло б призвести до, так би мовити, невикористання дільницею фонду заробітної плати. Ну, а цього, звісно, Степанові Івановичу дуже не хотілося припускати. Тому, щоб гроші задарма не пропадали, він вирішив виплачувати їх своїм довіреним особам: Альперовичу, Пивовару та Прусюку. І виплачував. За липовими нарядами. І довірені особи були дуже вдячні своєму патрону. Зауважимо, що платив він їм не просто так, не за красиві очі. А за те, що вони безвідмовно ладнали майстрові його власну автомашину і виконували інші, не менш відповідальні особисті доручення Теміосова.

Звичайно, як бачимо, себе Степан Іванович забезпечив добре. А от забезпечити виконання дільницею плану обслуговування населення так і не зміг. Але він не дуже журився з цього приводу. Хутко поскладав звіти, в які повписував прізвища неіснуючих замовників, та й став чекати якоїсь відзнаки за самовіддану роботу.

І вона не забарилася: насочила ревізія. Здавалось би, все: крапка, кінець кар'єрі Степана Івановича! Але ж не будемо забувати того, про що сказано на початку нашої розповіді: що Степану Івановичу дуже щастить на добрих людей. Цього разу ними виявилися... хто б, ви думаете? Представники обласної прокуратури. Вже другий рік ці добрі люди чомусь ніяк не можуть розібратися у кримінальній справі, порушеній проти Теміосова, і сказати своє останнє слово. Також наче заціпило з приводу бурхливої діяльності Степана Івановича і добрим людям із літинських районних установ...

А коли так, то Степан Іванович особливо й не переживає. Він свято вірить у своїх добрих геніїв.

І. ГАЛІЦІН,
Ю. ІЩЕНКО.

Вінницька область.

Дещо про «необмежені можливості», або як я не став мільйонером.

Так уже повелося, що новий рік починаючи, люди бувають схильні помріяти.

Я — не виняток. Але, чесно кажу, мріяти про якийсь багатство, а тим паче про мільйони, мені й на думку ніколи не спадало.

І — на тобі!..

А почалося все зі штанів...

Невдовзі після Нового року задумав я собі деякі меблі обновити. І от, вовтузячись коло тих застарілих меблів зачепився, роззява така, штанами за якусь біду й розпанахав їх на живому місці.

Довелося викинути к бісу.

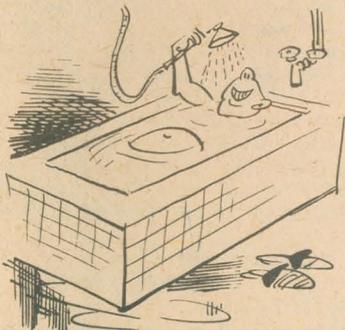
Втрата, звичайно, не велика, але усе ж таки: штани самі з неба не падають — на них заробити треба. Та й, подумалося, не мільйонер же я, щоб отак штанами розкидатися, але й не старець якийсь, щоб у латаному дранті ходити.

Отут мені й стукнуло в голову: якби це не в нас, а десь там, у світі «необмежених можливостей», то я із тієї лахи міг би ще й добрий набуток мати — згадалося, що в статті, вміщеній у лондонському тижневику «Обсервер», якимось вчитав був таке: «Жебрацтво в Гонконзі перетворено в бізнес, і багато авторитетних осіб твердять, що він став можливим тільки завдяки небезкорисливому сприянню поліції».

Люди добрі! Та при таких порядках багатство ж на вулиці, сказати б, валяється! Це ж натягай, чоловіче, оті дрантиві штани, всідайся якнайзручніше на велелюдному перехресті, клади перед собою на тротуар шось для збору милостині (у мене, на шастя, є стара шапка-вушанка із кроля) — та й усе!..

А підходить до тебе поліціант, і тільки заміряється носакон під ребра стусонуть, як ти йому гоноровито: «Одчепися, сатано! Не бачиш, що перед тобою бізнесмен сидить?!»

Він вибачається, чемно віддає честь і йде геть. А ти й далі сидиш собі — бізнес робиш: мідаки із шапки визбируєш; одним оком бухгалтерію ведеш,

а другим — за конкурентом стежиш...

Отак, дивись, ще й мільйонером став би.

А з мільйонами у світі «необмежених можливостей» багато чого можна. Можна, наприклад, за певну плату у ванні з чистого золота побольшатися — є така в одному готелі японського курорту Накаїдзу. Якщо ж лінки за тим задоволенням у Японію пхатися, то можна й удома в себе, як дехто й робить, таку ванну поставити... Одне слово, багато чого можна. Якийсь он шейх із Саудівської Аравії навіть забав усім багатіям світу носа втерти — замовив, щоб йому зробили в Америці повітряний лайнер-палац. Із кришталевими люстрами, напханий усілякими штучками із чистого золота й іншими подібними витребеньками...

Ну, на такий літак, я, може, й не розмахнувся б. Але деякі свої забаганки все ж удовольнив би. В кожному разі, штани такі б купив...

При згадці про штани я сторчолов шугонов із небес на землю: «Чекай-но, схаменувся, та ж мені, перш ніж у мільйонери вибитися, треба іще жебраком стати! А у нас це діло не витанцюється: умови не ті. От там, у світі «необмежених можливостей» — це не проблема: при теперішньому безробітті, та інфляції, та прудкості цін я легко міг би з простягнутою рукою на тротуарі опинитися».

Але й не встиг натішитися цією думкою принадною, як усе полетіло під три чорти, бо згадалося: читав я, що у США хтось уже чи то школу, чи то курси, чи то ще шось таке для підвищення жебрацької кваліфікації упорядив. Проходять там науку, як артистичніше, результативніше жебрати, відточують професійну майстерність...

То де вже мені, темному, недосвідченому дилетантові, з такими фахівцями змагатися?!.. Тільки й того, що штани на тротуарах дочовгав би...

А між тим це ж факт, що бізнес на жебрацтві мільйони дає! Якимось мюнхенська газета «Зюддойче цайтунг» писала: «Поліція марно намагається встановити особу «короля» каїрських жебраків і, як припускають, найбагатшої людини Єгипту. З бандою «спеціалістів» по учиненню каліцтв цей невловний бандит панує приблизно над 25 тисячами жебраків, які виканючують як милостиню мільйони доларів у численних іноземних туристів та й у місцевого населення».

Значить, такі вижебрюються мільйони!..

Та от біда: осідають вони не в жебрацьких кишнях — інші на цьому бізнес роблять. А в жебраків не тільки левову пайку милостині забирають, а й здоров'я одібрали можуть — від жебрака-каліки більший зиск.

Ризикуючи собою, репортер єгипетсь-

кої газети «Аль-Ахбар» Абдель Атті Хамед під личиною жебрака зумів пробратися в таке лігво. «Там, — згадує він, — я побачив сцену, якої не забуду ніколи в житті. Троє дужих чоловіків міцно тримали на тапчані якогось бідолаху, а четвертий виривав йому очі»...

Як бачите, у світі «необмежених можливостей» навіть і таке можливе. Ні-і, подалі, хоч світ за очі, од таких можливостей!..

Але ж повинні бути й інші шляхи до тих мільйонів, якщо вже можливості — необмежені.

І вони, звичайно, є. Наприклад, такий. Колишній американський поліціант Чарлз Веверка-молодший убив негра. Суд, плонувши звисока на факти, виправдав убивцю, а він уклав контракт на книгу та фільм про всю цю історію, і став кандидатом на нового мільйонера...

Теж не підходить: я й курчати не можу зарізати, а не те що людей убивати...

Перебираючи думкою різні варіанти, наткнувся пам'яттю на одну американську рекламу, яка гласила: «Якщо ви хочете стати мільйонером — купіть собі гітару».

Гітар у мене є аж дві, а мільйону — ні одного. Але це мене не смутить, бо й у самій Америці, як догадуся, власників гітар трохи більше, ніж мільйонерів. Та й у інших країнах, попри всі тамтешні «можливості», справа із тими гітарами не веселіша. Он, як писалось у західнонімецькій газеті «Франкфуртер рундшау», один безробітний італійський архітектор із Неаполя заробляє на прожиття тим,

що розважає курортників грою на гітарі.

До мільйона він, здається, ще не доробився, та й, судячи з усього, не доробиться. Бо є ще й інші мільйони: у тій же Італії — понад два мільйони, у Франції — два з гаком, у Японії — півтора, у ФРН — без хвостика два, в Іспанії — більше двох, у Англії — понад три, а в США уже на тринадцятий посунуло. І всі, як і той архітектор, — безробітні. А тамтешні прогнози передбачають, що цього, 1983 року тих мільйонів ще й прибавиться.

Та при такому розмаху може й гітар не вистачити!..

Так і розвіялася моя мрія про мільйонерство. І правильно зробила, що розвіялася, бо, до речі, мене й до мільйонів не тягне: без них, знаєте, спиться спокійніше.

Д. МОЛЯКЕВИЧ.

«Американська адміністрація, використовуючи участь своїх морських піхотинців у складі багатонаціональних сил у Бейруті (Ліван), прагне розширити військову присутність США у цій суверенній арабській країні, захопити новий плацдарм для проведення своєї експансіоністської політики на Близькому Сході».

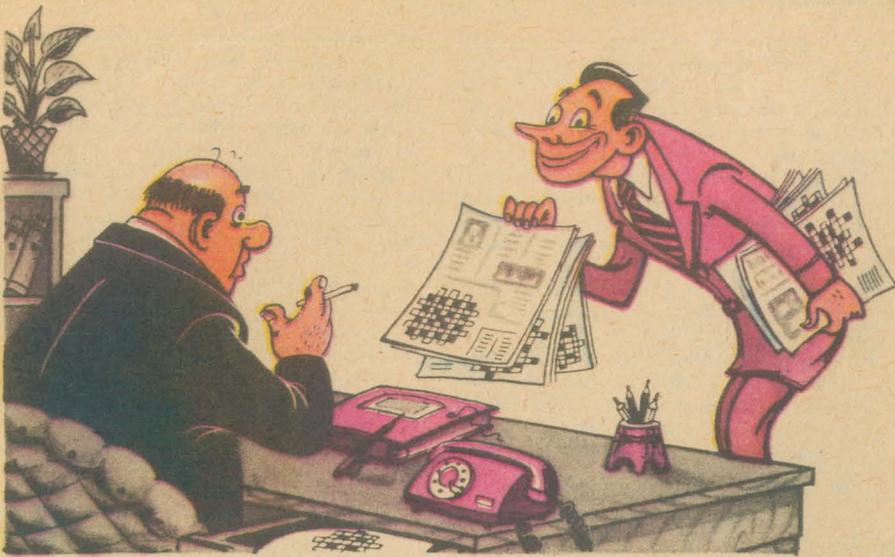
(3 газет).

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Заякорився...

Мал. А. БОРДУНІСА

— Я чув, що ви захоплюєтеся кросвордами. Будь ласка, я вам приніс цілу збірку, а щоб ви не сушили над ними голови, я їх розв'язав...

**Страшне перо
НЕ В ГУСАКА...**

«Продається хата з глини, хлів із цегли, погріб з цегли, криниця на подвір'ї, мається садок, город і цвинтар близько.
Ціна по домовленості».

Надіслав І. ГАТЕЛУШ.

«В комісію по боротьбі з п'янством і алкоголізмом входять два робітники, схильних до зловживання спиртними напоями.

За 3 місяці комісією разом з начальниками цехів і майстрами було розібрано 8 чоловік.

За кожним, починаючим зловживати спиртними напоями, підлітком закріплені наставники».

(Із звіту).
Надіслав В. САМКО.

«Він унічтожає природу над ставком в лічних целях — вирубує липи, верби — все підряд разом з своєю тещою».

(3 листа до редакції).
Надіслав В. ДУДЧЕНКО.

«Тварину потрібно знати так як і людину, і коли вона отелиться і скільки може дати молока».

(3 протоколу).
Надіслав Ц. СОБОЛЕВСЬКИЙ.

Фото М. ХОМИЦЬКОГО

Відрозні чужини

ВЗАЄМОВИРУЧКА

Вчитель до учениці:
— Таню, чому замість тебе малював батько?
— Бо мама тоді саме спала.

Повідомила К. ІВАНЮК.

ст. Валнярка
Вінницької області.

ПОРУШИВ ЕТИКЕТ

Жінка розповідає чоловікові:
— Учора Нечипоренки поверталися додому, і коли заходили в під'їзд, то на нього впав кусок цегли. Вона ж ішла позаду, і їй нічого.
— Так йому й треба. Буде пам'ятати, що жінку завжди пропускають поперед себе.

Повідомила В. ЛЯШ.

м. Торез
Донецької області.

ПЕС НЕ ЗБРЕШЕ

Повернувся чоловік із прогулянки додому з собакою. Ледве на ногах тримається.
— Де це так нализався? — жінка до нього.
— Яке там нализався... Один кухоль пива випив. Он Рябко може підтвердити.
— А скажи-но, Рябко, скільки пива випило оце ледащо? — звертається жінка до собаки.
— Гав!
— А горілки скільки видудлив? — знову запитує жінка Рябка.
— Уу-у-у-у! — завив пес.

Повідомив Б. БОЙЧУК.

м. Івано-Франківськ.

ДОПОМАГАЄ...

Дід продає на базарі лікарські рослини. Один з покупців запитує:
— Допомагають ці корінці, діду?
— Ще й як допомагають. Синові «Жигуді» днями купив, а дочці хату кінчаю.

Повідомив М. НОВГОРОДСЬКИЙ.

м. Львів.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— А в нас весілля було веселіше, ніж у вас...

**ДАЛИ
ПЕРЦЮ!**

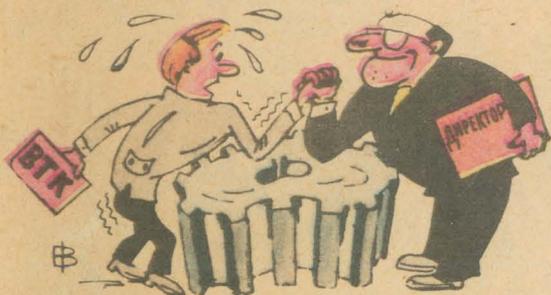
...завідуючому відділом соціального забезпечення Меленського району Чернігівської області Н. П. Черненко та його заступникові П. П. Зінченку, які незаконно видавали деяким своїм знайомим посвідчення інвалідів і таким робом допомагали їм у придбанні автомашин та запчастин до них.

Як повідомив у відповідь на лист про ці махінації, що надійшов до «Перця», прокурор Чернігівської області П. А. Тарасов, вироком народного суду Зінченко засуджений до одного року, а Черненко — до року і шести місяців позбавлення волі умовно з іспитивним терміном в один рік.

...начальникові цеху сільського телефонного зв'язку Житомирського вузла зв'язку В. І. Витковському, з вини якого, як повідомили редакції жителі селища Вершина, у них тривалий час не діяли телефони.

На прохання «Перця» лист перевірено Житомирським обласним управлінням зв'язку. Як повідомив начальник управління В. А. Бурбела, за безвідповідальне ставлення до своїх службових обов'язків Витковського з посади начальника цеху звільнено. Нині телефонну мережу в селищі Вершина відремонтовано.

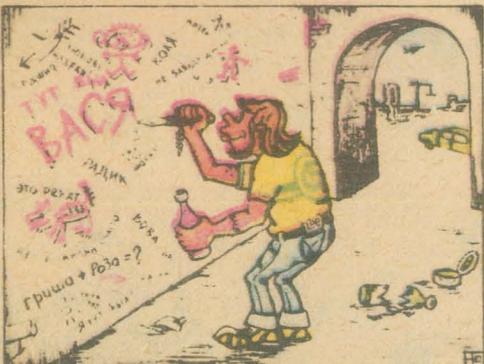
Мал. В. ЄЛИСТРАТОВА («ПАЧЕМИШ» — Йошкар-Ола)

Хто кого?

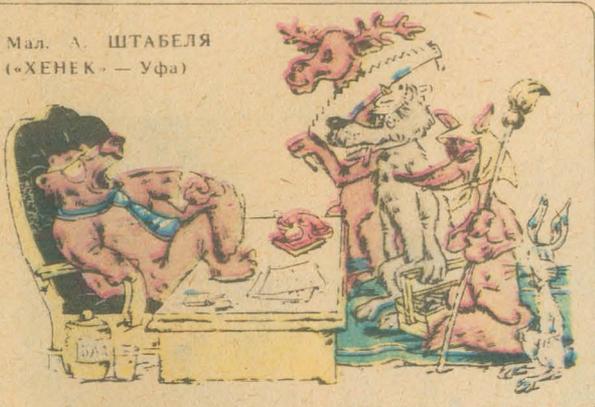

Батьки...

...і діти.

Мал. А. ШТАБЕЛЯ («ХЕНЕК» — Уфа)

— Засць — на роботу, а решта піде добудувати третій поверх мого барлогу!

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

● Христинівський міжколгоспбуд спорудив у Христинівці будинок для вчителів. Та коли новосели прийшли в будинок, радість їх одразу ж потьмарила, бо будівельники залишили після себе цілу купу істотних недоробок. Про це йшлося у замітці «Завжди серед людей» (№ 16 журналу).

Після виступу Перця перший заступник голови виконкому Черкаської обласної ради Н.С. Івлєв повідомив, що усі виявлені в цьому будинку недоробки нині повністю ліквідовано.

● «Остання надія» — у замітці під такою назвою («Перець» № 19) писалося про те, що у Полтаві по вулицях Докучаєва, Опятній, Зінківській та інших не працює жоден з п'яти телефонів-автоматів.

Як повідомив головний інженер Полтавського обласного виробничо-технічного управління зв'язку Н. А. Тимошенко, Полтавська телеграфно-телефонна станція вжила заходів, і тепер усі таксофони на загаданих вулицях працюють нормально.

● У колгоспі імені Тельмана (село Заруддя на Сумщині) скошили конюшину на сіно, скошили та й покинули. Лежить оте сіно та псується. Скільки вже разів колгоспники нагадували про нього голові колгоспу Квітці Н. П., а йому байдуже, лише відмахується. Тоді колгоспники надіслали про це листа редакції.

Після втручання в цю справу Перця голова Роменського міського комітету народного контролю І. Ф. Ветохін повідомив, що факти при перевірці повністю підтвердились. За допущену безконтрольність та безгосподарність, проявлену при заготівлі кормів, Квітці Н. П. оголошено сувору догану.

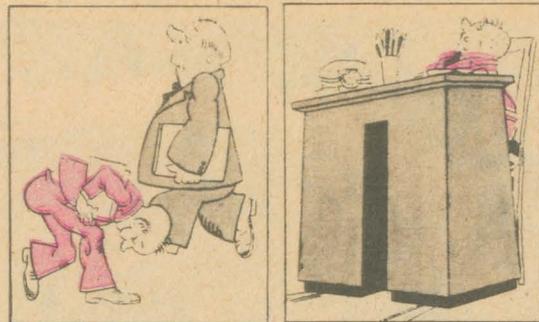
● Жителі села Анастасіївки (Одеська обл.) поскаржилися Перцеві на те, що дорога до сільського кладовища розбита, її давно вже слід упорядкувати, а у керівників села все руки до цього не доходять.

Голова виконкому Миколаївської райради В. І. Калашник повідомив редакції, що наведені у листі факти при перевірці підтвердились. Райвиконком вжив заходів, і тепер дорогу до кладовища відремонтовано, а на самому кладовищі побудовано ритуальну площадку.

● Про те, що на деяких вулицях селища Делятина (Івано-Франківська обл.) електрика буває з перебоями, напруга низька, писалося у листі, що надійшов до редакції.

Начальник Яремчанського району електричних мереж І. А. Задолінний повідомив редакції, що такі факти мали місце через аварійний стан електростанції. Тепер проведено її реконструкцію, електроенергія подається безперебійно і належної напруги.

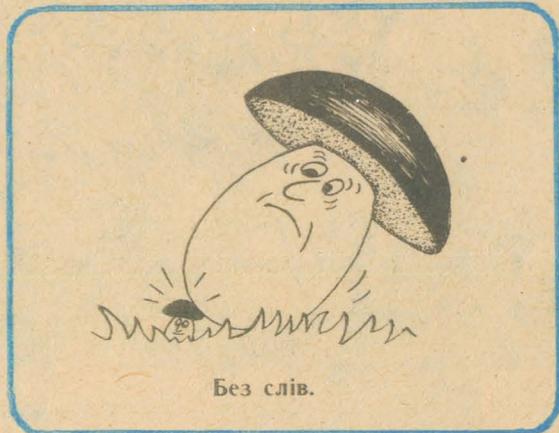
Мал. В. БЕРШАДСЬКОГО («КАПКАН» — Чебоксари)

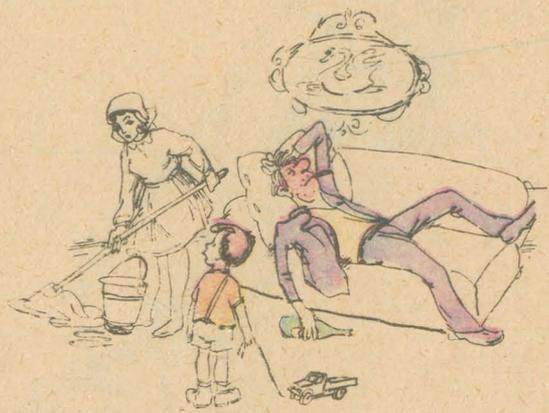
— Низько кланявся... ...високо піднявся.

Без слів.

Без слів.

— Мамо, а скільки підприємств у нашому місті?
— Не знаю. Треба погортати татову трудову книжку.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

Отсканировал reductorer
для rutracker.org

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 2 (1140)
(на українському мові)
Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 17.12.82. Підписано до друку 07.01.83. БФ 11414. Формат видання 70x108/8. Офсетний друк. Умови-друк. арк 2,8. Обл.-вид. арк 4,1 Тираж 2.503.700. Зам. 05953.

© Журнал «Перець» 1983 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковувачи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47. Брест-Литовський проспект, 94.

Ордена Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47. Брест-Литовський проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Ліногравюра М. ЛИТВИНА

Чорна хмара і золотий дощ.

Мал. В. МАЛОВА

Розкаркався...

СВІДОК
ПЕНТАГОНУ

Мал. М. ЛИТВИНА

— Своїми очима бачив, як Радянський Союз застосовував хімічну зброю!